

„Kiművelt emberfő és magas közerkölcs”

Mielőtt az ünneplést elkezdenénk, azt kérném, tegyünk eleget egy szomorú kötelezettségünknek!

Sajnálattal be kell ugyanis jelentenem, hogy három korábbi díjazottunk nem ünnepelhet velünk. A doroszlói Szalai János tanító úrra, a terjáni születésű Cs. Simon István költőre és a hertelendyfalvi Borsós Tamásra, elhunyt Aracs-díjasainkra és munkásságukra emlékezve fejezzük ki tiszteletünket, és búcsúzzunk el tőlük méltóképpen!

Kérem a jelenlevőket: most egyperces néma fölállással adózzunk emléküknek!

Tisztelt Ünnepeltek, kedves Ünneplő Egybegyűlteik!

„Nemzetünknek ... számos hibái vannak. Úgymint hiúság, szalmalángos s nyomban lohadó lelkesedés, közretség, fene irigység, türelmetlen pártoskodás és uralomvágy. Végül általános gyűlölködés magyar és magyar között. ... Hiuságunk miatt csak olyan politika számíthat itt köztetszésre, amely hízelkedik hibáinknak. ... A hízelkedő, mindenkinek tetsző politika ártalmas és gonosz, mert eleve útját állja a haladásnak.

...a hibáinktól és fogyatkozásainktól mindenáron szabadulni kész, kiművelt emberfőre van szükség. Vagyis: minél több kiművelt emberfő és magas közerkölcs.”

Gróf Széchenyi István idézett szavait hallva, bizonyára mindannyian gondoltunk arra, hogy bár a szavak s a mondatok ma már kissé archaikusak, de a gondolatok annyira élnek, mintha a nagy és igazi reformpolitikus éppen a mai magyarságot figyelmeztetné. Ez az aggódozó intelem és világos útmutatás azonban miránk, a nemzetből kitépelt délvidéki magyarokra, sajnos, hatványozottan érvényes. A „szalmalángos” lelkesedés, a pártoskodás, de főleg a magyar–magyar ellentét és gyűlölködés megbénítja erőnket, megbénít minden nemes akaratot, kezdeményezést és cselekvést, miközben rohamosan fogyatkozunk és balka-nizálódunk is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, ünneplő együttlétünk alkalmából Széchenyi szavai nyomán vegyük fontolóra: jelenünk zűrzavarában lehetünk-e közömbösek a magunk és gyerekeink holnapja iránt? Márpedig aki erre gondol, nem akarva is, tagadva is tapasztalja, hogy a tudás és az erkölcs sokunknál ma nem számít értéknek, ezért fiataljaink jelentős része nem is kíván diplomát szerezni. Lépten-nyomon halljuk vagy látjuk önpusztító pesszimizmusukat: „A tudásért, a műveltségért és az erkölcsös magatartásért ma már nem érdemes küszködni, mert a múlt értékei elévültek.” Igaz, ez a fölfogás ma terjed világszerte, de nekünk, az anyaországból többszörösen is kirekesztett magyaroknak tudnunk kell, hogy megmaradásunknak egyik leghatásosabb fegyvere lehetne éppen az anyanyelvű tudásszerzés. Csak átfogóbb és magasabb szintű tudással lehetünk képesek versenyben maradni az előnyösebb helyzetben levő többségi nemzettel.

A kellő tudás megszerzésének, sajnos, nemcsak a mi téves értékrendünk szab gátat, mégpedig azzal, hogy sokszor fölöslegesnek, boldogulásunk szemszögéből lényegtelennek tartjuk a tanulást, máskor divatból is föladjuk a tudásszerzés legfontosabb eszközét: az anyanyelvet. Iskoláztatásunkat a hatalom is megnehezíti. Anyanyelvű oktatási intézményeink fondorlatos elsorvasztásával (összevonással, illetve a létszámminimum törvényével) és számtalan egyéb kisebbségellenes intézkedéssel nehezíti meg az anyanyelvi megmaradásunkat és gyarapodásunkat...

Persze, hátrányos helyzetünknek egyéb oka is van: szociális, anyanyelvi és nemzeti megnyomorításunk mostanában más módon is folyik: megfélemlítéssel és elszegényítés útján. Talán ez az utóbbi a veszélyesebbik, mert a pénztelenség, a mindennapi kenyértől való megfosztatásunk önmagában is kiválthatja félelmünket. Naponta tapasztalhatjuk, hogy a gyár, a munkahely, a termőföld miként kerül a szerb háborús nyereszkeszkek kezébe, akik, ha érdekeik úgy kívánják, akár éhbérért is dolgoztathatják a magyarságot. Kitéve a munkaadók

kénye-kedvének, a magyarság sok esetben már nem is mer politikai szerepet vállalni. Sőt az éhbért jelentő munkahelyüket féltve, az érintettek nemritkán még arra is kényszerülnek, hogy valamelyik magyarellenes szerb pártra szavazzanak. Ebben a helyzetükben nálunk a magyar munkavállalók lettek a XXI. század jobbágjai.

Hogy mindezt kivédhessük, számunkra az anyanyelvű tudás megszerzése mellett életbevágóan fontos lenne szülőföldünkön a termőföld megőrzése. Mert ha azt is elveszítjük, ha kihúzzák a lábunk alól, akkor csak földönfutó nincstelenné válhatunk, és ez végképp megpecsételheti a sorsunkat.

Az utóbbi időben szerencsére egy kis reménysugár is fölillant előttünk: több mint tíz év után végre közös asztalhoz ültek politikai pártjaink, másrészt mind többen vállalnak cselekvést magyar civil szervezetekben. Sőt, mi több, folyamatban van a civil szervezetek munkájának összehangolása is. Bízunk abban, hogy ez az összefogás nem jött túl későn.

Ma e munka élharcosainak egy kis csoportját szeretnénk itt megünnepelni, és nekik megköszönni mindazt, amit a magyarság érdekében tesznek. Az ő munkájuk nélkül szellemiekben is, erkölcsileg is szegényebbek lennénk. Ők erősítik nemzettudatunkat, őrzik anyanyelvünk tisztaságát és épülését, tevékenységükkel összefogván ezt a már oldott kévéként széthullni látszó délvidéki magyarságot. Munkájukat a továbbiakban is kísérelje isteni áldás!

Végezetül, fogadalmunkhoz híven, emlékezzünk meg azokról a nemzettársainkról is, akik a múltban életükkel fizettek magyarságukért és azért, amit miértünk tettek. Korábban már felidéztek a zombori Deák Leó ügyvéd, a torontálvásárhelyi Gachal János püspök úr, a szabadkai Bogner József újságíró,

országgyűlési képviselő és a csúrogi ft. Dupp Bálint plébános emlékét.

Ma szóljon a megemlékezés ft. dr. Takács Ferenc péterrévei plébánosról. Megpróbáltatásairól F. Cirkl Zsuzsa a következőket írja: „A plébánost 1944 őszén a szerb partizánok Óbecsén tartóztatták le. Beteges hajlamú partizánok kovácsműhelyben izzított vasdarabbal és harapófogóval kínozták nemi szervét. Kétheti kínzás után egy kocsit után kötve átvonszolták Péterrévére. A templomból mise után kiözlő híveket kötelezték arra, hogy papjuk ... kivégzését végignézzék. Koporsó nélkül, a temetőben egy félreeső helyen ásatták be holttestét, arra kényszerítve a sírásót, hogy állandóan tapossa a pap tetemét.”

Nekünk, kései utódoknak kötelességünk emlékezni a magyarság vértanúira. Szólnunk kell róluk „...nemcsak azért, hogy hasonló ne ismétlődjen meg soha, sehol, ... hanem azért is, hogy ... fénylő mécsesként világítsanak azok számára, akik a megpróbáltatások terhe alatt már-már megtagadni készülnek elveiket, meggyőződésüket, hitvallásukat, emberségüket.”

Visszatérve az ünnepi gondolatmenethez, kitüntetettjeinknek a magam és szervezetünk nevében tisztelettel megköszönöm a magyarságért tett eddigi tevékenységüket, és kívánom, hogy a továbbiakban is hasonló módon dolgozzanak nemzetünk boldogulásáért.

Az ünneplő egybegyűlteknél köszönöm, hogy meghallgattak.

Szabadka, 2007. szeptember 21-én.

Dr. Gubás Jenő, az Aracs T. Sz. elnöke

